

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Fi2015/03570/S1

Remissyttrande

Betänkandet Tjänstepension – Tryggandelagen och skattereglerna (SOU 2015:68)

Tryggandelagen

Sammanfattning

Översynen av tryggandelagen är efterlängtd och vi instämmer i stort i utredningens förslag. Vi anser dock att utredningen utelämnat att besvara vissa frågor av stor vikt och anser att de frågorna bör utredas närmare. Vi hoppas att tidtabellen för lagstiftningsprocessen håller.

I övrigt har vi följande konkreta synpunkter på:

1 § tryggandelagen

Utredningens förslag till utformning av lagtext är egendomlig. "En avgiftsbaserad pensionsutfästelse omfattas av denna lag endast om *den utfästa pensionen* lägst motsvarar de avtalade utfästelserna."

Enligt vår mening innehåller en avgiftsbaserad pensionsutfästelse ingen utfästelse om pension utan enbart en utfästelse om avsättningarnas storlek. Vi förstår vad utredningen velat uppnå, d.v.s. ett golv, och har ingen synpunkt i sak men lagtexten kan inte formuleras på det sätt som föreslagits eftersom resultatet blir fel. Förmodligen menar utredningen att summan av de avsatta avgifterna ska garanteras men vi anser inte att föreslagen formulering av lagtext uttrycker detta.

Vidare anser vi att det är viktigt att en pensionsstiftelses primära funktion som en kollektiv pant inte rubbas på då det öppnas upp för avsättningsbestämda utfästelser, annars kan pensionsstiftelser lätt förväxlas med fondförsäkring. Detta bör förtydligas i utredningen.

3a § tryggandelagen

Utredningen föreslår att utfallande pensionsbelopp för en avgiftsbaserad utfästelse ska grundas på försäkringstekniska antaganden beträffande ränta, dödlighet och sjuklighet.

För enkelhetens skull föreslår vi att så ska gälla enbart när livsvarig utbetalning utlovats. I andra fall anser vi att det blir onödigt komplicerat med sådana beräkningar, och att man vid temporär utbetalning bör kunna grunda utfallande pensionsbelopp genom att beräkna den som en kvotdel av kapitalvärdet.

9a § tryggandelagen

Vi tolkar förslaget till ny lagtext så att det gäller att räkna de destinatärer som omfattas av stiftelsens ändamålsbeskrivning och inte faktiska pensionsborgenärer. Menar utredningen att i de fall efterlevandepension utfästs, inte bara anställda utan även anställdas make och barn ska räknas med? Eller menar utredningen att ändamålet måste vara att antingen trygga pension för den anställde eller för dennes efterlevande, det vill säga inte både och? Det senare har knappast varit ändamålet, vilket då bör förtydligas.

11§ tryggandelagen

Vi önskar ett förtydligande av paragrafen, som utredningen lämnat orörd. Vad menas med sista stycket, d.v.s. när ska en pensionsstiftelse anses lämna säkerhet för tredje man med tanke på pensionsstiftelsens karaktär av pant? Ska paragrafen läsas så att en pensionsstiftelse under vissa förutsättningar kan ta upp lån och ställa säkerhet för detta, men aldrig pantsätta tillgångarna i pensionsstiftelsen?

12 § tryggandelagen

Enligt 12 § har en pensionsstiftelse inte rätt att utfästa pension. Vad gäller för det fall att en pensionsstiftelse har egna anställda? Kan pensionsstiftelsen inte ens i egenskap av arbetsgivare utfästa pension?

13 § tryggandelagen

Enligt 13 § får en pensionsstiftelse under vissa omständigheter betala ut pension för arbetsgivarens räkning. Vad ligger i begreppet *arbetsgivarens räkning*? Uppstår en fordran på arbetsgivaren?

Vidare får länsstyrelsen medge att en pensionsstiftelse betalar ut pension direkt till pensionsborgenärer i ett särskilt fall. Vad menas med i ett särskilt fall? Kan länsstyrelsen då medge att utbetalning får ske direkt från stiftelsen t.ex. under en viss tidsperiod eller motsvarande?

14 § tryggandelagen

Vad menas med "annan utgift i samband med pensionering" i första stycket a)? Är t ex avgift för kreditförsäkring eller annan finansieringsavgift ersättningsberättigad? Administrationskostnader för pensionsarrangemang i övrigt? Ett klagörande efterfrågas.

20 § tryggandelagen

Paragrafen stadgar att fördelningsförslaget skall hållas tillgängligt på arbetsplatsen. I vissa fall finns inte längre någon arbetsplats. Ett alternativ för tillkännagivande av fördelningsförslaget bör därför finnas. Ett förslag är att fördelningsförslaget skickas ut till kända pensionsborgenärer eller kungörs i dagspress, samt görs tillgängligt hos tillsynsmyndigheten. Klandertiden börjar då alternativt att löpa från det att fördelningsförslaget offentliggjorts och inkommit till tillsynsmyndigheten.

23 och 24 §§ tryggandelagen

Utredningen synes godta att överlåtelse av en pensionsutfästelse utan övergång av näringsverksamhet eller anställning godtas civilrättsligt. Utredningen svarar dock inte på om även en pensionsstiftelses tillgångar kan flyttas över enligt 24 § tryggandelagen. Om detta tillåts strider det mot 19 § tryggandelagen. Eftersom utredningen föreslår att omflyttning skattemässigt ska godtas inom en koncern måste 19 § d ändras så att prövning av om företaget bedriver näringsverksamhet ska göras på koncernnivå.

Gemensamma pensionsstiftelser

Utredningen tar upp den problematik som visat sig i de gemensamma pensionsstiftelser som vuxit fram och där stiftelser byggts upp och sedermera drivs av administrationsbolag med vinstsyfte samt administreras på individnivå. Både att administrationen i en pensionsstiftelse tillåts drivas i vinstsyfte och att den tillåts ske på individnivå kan starkt ifrågasättas både mot bakgrund av pensionsstiftelsens ändamål som kollektiv pant och utifrån frågan om hur överskott ska hanteras. Utredningen nöjer sig med att säga att något förbud inte är aktuellt eftersom frågan kräver ytterligare övervägande och analys. Dessa överväganden och analyser är mycket viktiga sett till hur utvecklingen varit i praktiken och borde ske omgående.

Förtydligande angående direkt verkställbarhet av tillsynsmyndighetens extraordinära beslut

Utredningen föreslår att tillsynsmyndighetens extraordinära beslut om tillsättande av särskild företrädare, särskild revisor, ordförande och avveckling av pensionsstiftelse ska gälla med direkt verkställbarhet även om det överklagas. Så hanteras dessa frågor praktiskt redan idag när det gäller förordnande av oberoende ordförande och särskild granskningsman och det vore önskvärt om det kunde klargöras att lagförslaget endast avser att kodifiera idag gällande rätt.

Förtydligande av en pensionsstiftelses uppgifter

Det har i praktiken uppstått stiftelser där sammanblandning skett av arbetsgivarens uppgifter (hantering av pensionsutfästelser, pensionsutbetalningar m.m.) och pensionsstiftelsens uppgifter. Vi anser att det är nödvändigt att det förtydligas antingen i lagtext eller förarbeten att en pensionsstiftelses enda uppgifter är att förvalta kapitalet, hantera gottgörelser och administrera stiftelsen – dvs. att i gemensamma pensionsstiftelser tillhandahålla ett klanderfritt andelsregister. I annat fall riskerar stiftelsen att belastas med kostnader som är främmande för en pensionsstiftelse med följderna att kostnaderna fördelas orättvist.

Skattereglerna

10 kap 3 § inkomstskattelagen

Utredningen föreslår att 10 kap 3 § inkomstskattelagen ändras så att ersättning på grund av överlåtelse av pensionsförsäkring enligt 58 kap 17 § 2 inkomstskattelagen beskattas som inkomst av tjänst. Eftersom tjänstpensionsförsäkringar kan ägas av aktiebolag som bara kan beskattas förinkomst av näring behövs ett förtydligande.

28 kap 7 § inkomstskattelagen

Enligt vår uppfattning behövs inte längre den gamla uppräknigen. Det räcker med den nu föreslagna texten att utrymmet enligt 5 § inkomstskattelagen är otillräckligt för att trygga avtalad pension. Däremot kan behövas ett förtydligande att huvudregeln och kompletteringsregeln får användas samtidigt, dock med en skiljelinje vid tryggande före och efter 65 års ålder.

Finansiering av förslaget

Vår bedömning är att det inte är nödvändigt att höja avkastningsskatten från 15 % till 15,1 % för att finansiera föreslagna ändringar. Om förslagen genomförs kommer sådana förenklingar att genomföras att de gott och väl gör dem självfinansierade.

Stockholm 2016-01-28

Magnus Dahlgren
Advokat

Isabella Hugosson
Senior Associate

Elin Neu Jönsson
Associate